

Председница Националног просветног савета

У реформи образовања, од земаља у окружењу, узор би могла да нам буде Словенија јер смо из истог система образовања потекли. Данас су много богатији од нас, али су богатији јер су направили добар образовни систем. У Европи то су свакако Финска или Ирска – каже проф. Десанка Радуновић, новоизабрана председница Националног просветног савету (НПС).

Она каже да су Ирска и Финска мале земље, не превише богате природним ресурсима, али су схватиле да образованим становништвом могу да побољшају свој економски статус, што даје одличне резултате.

– Они су схватили да немају ништа да понуде на светској пијаци осим образованих, паметних глава. Онда су консензусом кренули у реформу образовања – прича она, и наставља да бисмо на фински модел могли да се угледамо и што се тиче образовања наставника. Познато је да 60 одсто наставног кадра у Србији ради са неодговарајућом стручном спремом, али и они који су завршили одговарајуће факултете немају довољно праксе за рад са децом. Код нас, рецимо, на математичком факултету, где се школују будући наставници, не постоји обавезна пракса у школама. У Финској је то решено на другачији начин. Када се неко одлучује да буде наставник, он, рецимо, може три године да студира математику, а онда годину или две има корпус педагошко- методичких, психолошких предмета на педагошком факултету. Свако ко се определи за наставника мора да прође психолошко тестирање.

Нажалост, код нас се још увек дешава да ученик заврши основну школу а да не зна основне рачунске операције – да израчуна проценте, да не зна падеже, када се пишу велика слова... То је због тога што у образовном систему не постоје стандарди који прописују који минимум знања сваки свршени основац мора да понесе из школе. Стандарди за сваки наставни предмет појединачно урађени су још пре две године, али нису усвојени. Њихово усвајање биће један од приоритетних задатака НПС.

– Усвајање стандарда је веома важно и трудићемо се да тај посао обавимо до краја

године. Тако ће коначно наставници, али и ученици, знати шта се од њих очекује – каже проф. Десанка Радуновић, новоизабрана председница НПС.

Наравно, не може се очекивати да исто знање из школских клупа понесу одликаши и они са нешто лошијим успехом. Због тога су стандарди подељени на три нивоа. Најнижи ниво подразумева градиво које 80 одсто ученика мора да зна, стандарде другог нивоа би требало да прође половина ученика и горњи ниво од 20 до 30 одсто ученика.

Није само доношење стандарда задатак који је постављен пред Национални просветни савет. Професорка Радуновић каже да их до краја априла очекује оснивање комисије која ће да одреди шта чини комплет бесплатних књига за први разред, али их очекује и усвајање наставног програма за седми разред.

– Речено нам је да програм за седми разред није комплетно усвојен. Нису усвојени програми за језике националних мањина и за још неколико предмета. Морамо то што пре да урадимо, јер тек када се објави програм, може да се распише конкурс за уџбенике – каже она, и додаје да штампање књига за седмаке неће каснити јер су писци већ конципирали уџбенике, тако да им преостаје само да их дораде према усвојеном програму.

Од оснивања Националног просветног савета до данас, ово тело није много урадило, а критичари су им највише замерили што за четири године рада није донета стратегија образовања.

– Радићемо на изради стратегије, али сигурно неће моћи тако брзо да се донесе. Не мислим да је то данас највећи проблем у просвети. Ми имамо море стратегија за разне ствари, које се не примењују. Јасно је да стратегију у образовању не може да пише само просвета. Да бисмо направили озбиљан план развоја образовања, морамо знати стратегију развоја земље, да ли ће она да се развија као пољопривредна, да развија ИТ технологију... – наставља професорка Радуновић. Она каже да су можда оправдане љутње скупштинског Одбора за просвету на рад НПС, али да је и амбијент у ком су радили њени претходници био јако лош. Бивши министар Зоран Лончар мало се бавио просветом, а на Министарству и заводима је да наметну теме којима ће се Савет бавити.

Нема вишка кадра

– Не мислим да постоји данас вишак запослених у просвети, можда само треба направити другачију организацију. У Србији је 40 одсто становништва функционално неписмено. Дефинитивно, образовање одраслих мора бити много јаче, а мора се радити и на преквалификацијама, како би се задовољиле потребе тржишта. Треба једноставно направити другачију организацију која ће људе који су вишак у редовној настави запослити на образовању одраслих и на некој другој страни где ће бити много кориснији – каже Десанка Радуновић.

Реформа гимназија од 2011. године

– Ове године седми разред ће учити по реформисаном систему, до године осми, а већ 2011. и гимназије. Значи, морамо кренути и са реформом гимназије. Затим, бавићемо се питањем матуре, законски рок је 2010–2011. година, до када мора да се промени концепт матуре после средње школе. Мењаће се и пријемни испит за упис у средњу школу, разматра се могућност увођења мале матуре. Средње стручно образовање је посебан сегмент. Оно је базирано на старим програмима или на огледима који су установљени 2003. године. Коначно би требало погледати резултате тих огледа, видети шта је добро, а шта не и формулисати у облику сталне праксе законски регулисане. Мора се донети закон о уџбеницима, закон о ученичком и студентском стандарду, закону о предшколском образовању – открива нам планове професорка Радуновић.

Славица Тувић